

eno
TARNOWSKIE

enoTarnowskie w pięć godzin!

2023

www.enotarnowskie.pl

Projekt realizowany przy wsparciu
finansowym Województwa Małopolskiego

**Funkcjonowanie Polskiej Marki
Turystycznej enoTARNOWSKIE koordynuje
Tarnowska Organizacja Turystyczna.**

Zasmakuj w dziedzictwie kulinarnym Małopolski i poznaj stare tradycje winiarskie naszego regionu. Opracowany przez nas katalog zawiera najważniejsze informacje i wiele ciekawostek związanych z enoturystyką. Publikacja stanowi zbiór unikatowych obiektów wartych zobaczenia, inspiracje na podróżowanie po naszym regionie oraz miejsca w których dostępna jest małopolska żywność wysokiej jakości. W wielu z zaprezentowanych miejscach znajdziemy też miejsca noclegowe czy możliwość skorzystania z oferty edukacyjnej. Odkryj nasze tradycje winiarskie, odwiedź Małopolskę od kuchni!

**Na zlecenie INSTYTUT MIEJSC Spółka
z ograniczoną odpowiedzialnością 2023**

www.institutmiejsc.pl
facebook.com/InstytutMiejsc

Nową markę Pogórza – „enoTARNOWSKIE” wykreowała Tarnowska Organizacja Turystyczna.

Nasi eksperci, z Instytutu Miejsc, brali udział w czynnym jej tworzeniu a obecnie dbamy o rozwój oferty i przygotowanie materiałów promocyjnych w tym wprowadzanie na rynek komercyjnych pakietów turystycznych. enoTARNOWSKIE w 2019 roku stała się jednym z dziesięciu „Najlepszych Produktów Turystycznych” Polskiej Organizacji Turystycznej, a w 2022 roku otrzymała tytuł „Polska Marka Turystyczna” nadany przez Ministra Sportu i Turystyki.

enoTarnowskie to:

Najwyższa, wieloletnia, średnia temperatura w kraju: +8,8°C

Najdłuższe termiczne lato: 118 dni

Polski rekord ciepła we wrześniu: +36,8°C (1 września 2015 r.)

Długość okresu wegetacyjnego: 225–230 dni

Usłonecznienie: 1573 godziny

Liczba dni bezchmurnych: 55

Tarnów i „enoTARNOWSKIE” oferują wiele atrakcji i miejsc, do których można wybrać się na kilkugodzinną wycieczkę z Krakowa ale również Rzeszowa czy Katowic – dzięki bardzo dobrym połączeniom kolejowym i autostradzie A4. Poniżej kilka propozycji wypadu na „enoTARNOWSKIE” zarówno samochodem jak i pociągiem i rowerem.

Najważniejszym miejscem na „enoTARNOWSKIE” jest stolica regionu – Tarnów, który oferuje liczne atrakcje. Warto nadmienić, iż Tarnów został okrzyknięty przez CNN jednym z najpiękniejszych, mniejszych miast w Europie. W zwiedzaniu miasta pomogą nam materiały promocyjne, które można otrzymać w Tarnowskim Centrum Informacji na Rynku 7. TCI należy do najlepszych informacji turystycznych w kraju, ma bogaty wybór przewodników, map oraz gadżetów. Czynne jest codziennie, również w soboty, niedziele i święta. Warto wstąpić i poradzić się, zainspirować, sprawdzić kalendarz odbywających się imprez.

Tarnowskie Centrum Informacji

Rynek 7, 33 – 100 Tarnów

tel.: +48 14 688 90 90

centrum@it.tarnow.pl

www.it.tarnow.pl

fb.com/Tarnowskie.Centrum.Informacji

Czynne: pn-pt 8.00-18.00

sb-nd: 9.00-17.00

Dojazd z Krakowa do Tarnowa jest bardzo dobry. Codziennie Koleje Małopolskie i Polregio uruchamiają blisko 30 pociągów SKA 3, które trasę pomiędzy miastami pokonują od 60 do 80 minut. Czas przejazdu pociągów dalekobieżnych (PKP IC, TLK czy pendolino), których jest około 20 w ciągu doby wynosi od 40 do 60 minut. Samochodem wygodną autostradą A4 można dojechać w niecałą godzinę.

Z Krakowa do Tarnowa pociągiem

Dojazd z Krakowa do Tarnowa jest bardzo dobry. Codziennie Koleje Małopolskie i Polregio uruchamiają blisko 30 pociągów SKA 3, które trasę pomiędzy miastami pokonują od

60 do 80 minut. Czas przejazdu pociągów dalekobieżnych (PKP IC, TLK czy pendolino), których jest około 20 w ciągu doby wynosi od 40 do 60 minut. Samochodem wygodną autostradą A4 można dojechać w niecałą godzinę.

Na jednodniowy, krótki wypad z Krakowa do Tarnowa proponujemy wycieczkę pociągiem. Zwiedzanie miasta rozpoczynamy na zachwycającym dworcu kolejowym, który należał do najokazalszych obiektów tego typu w Galicji. Z dworca udajemy się pieszo na Rynek, po drodze podziwiając neogotycki kościół z 1906 r., który zaprojektował prof. arch. Jan Sas-Zubrzycki. Wyposażenie kościoła wykonane zostało w Tyrolu. Autorem witraży zaś jest bratanek Jana Matejki – Stefan. Nieco bliżej Starówki znajduje się dawny zajazd podmiejski, obecnie Muzeum Etnograficzne, które znane jest nie tylko w kraju ale i zagranicą z pierwszej, stałej wystawy poświęconej historii i kulturze Romów. Na dziedzińcu znajdują się oryginalne, cygańskie wozy taborowe. Po zwiedzeniu muzeum, tuż przed wejściem na Starówkę warto wstąpić, na prawdopodobnie najlepszą kawę w mieście, do kawiarenki mieszczącej się w replice tramwaju, który w latach 1911-1942 kursował po Tarnowie. W obrębie murów miejskich znajdują się niezwykle obiekty: katedra z najpiękniejszymi i największymi renesansowymi pomnikami nagrobnymi w Europie, renesansowy ratusz, na wieży którego znajduje się ręcznie nakręcany zegar z XVII w. a dach wieńczy attyka z masz-

karonami. Wnętrza ratusza, który jest oddziałem Muzeum Okręgowego w Tarnowie, kryją niezwykle skarby rodziny Sanguszków: najwyższe kryształowe kielichy, chiński bucik królowej Marysieńki Sobieskiej, rząd rubinowy czy oryginalna kopia husarska. W zaułku za katedrą swoją siedzibę ma najstarsze w Polsce Muzeum Diecezjalne z 1888 r. W renesansowych wnętrzach najstarszego murowanego domu mieszkalnego z 1524 r. znajdują się drogie eksponaty średniowiecznej sztuki sakralnej.

Będąc na Rynku koniecznie należy wstąpić do Pasażu Odkryć – centrum nauki i techniki, które mieści się w odrestaurowanej kamienicy pod numerem 4. Znajdują się tutaj pracownie, których patronami są osoby związane z miastem: ks. Michał Heller, Jan Szczepanik, Jan Studniarski, Karol Olszewski oraz Aniela Piszowa. Poza stałymi wystawami można skorzystać z ciekawych warsztatów a także wziąć udział w seansie w planetarium, w którym najmłodszy poznają i rozumieją tajniki astronomii.

Czy wiesz, że w Tarnowie mieszka jedyny polski laureat nagrody Templetona?

Ksiądz profesor Michał Heller, światowej sławy naukowiec, kosmolog i filozof urodzony w Tarnowie 12 marca 1936 r., jako pierwszy Polak został laureatem jednej z najbardziej prestiżowych nagród na świecie - Nagrody Templetona (tzw. „teologiczny Nobel”), przyznawanej za pokonywanie barier między nauką a religią. Ksiądz profesor słynie ponadto z krótkich, konkretnych, przemyślanych kazań, które głosi w tarnowskim kościele p.w. św. Maksymiliana Kolbego. Na kazania, do małego kościoła w centrum Tarnowa przyjeżdżają wierni z innych miast i odległych krańców diecezji. Od pewnego czasu, kazania są nagrywane i udostępniane na stronie internetowej parafii.

W przeszłości Tarnów był miastem wielokulturowym, w którym największą rolę odegrali Żydzi, zamieszkujący od połowy XV w. aż do II wojny światowej wschodnią część miasta. Ślady po mieszkańcach wyznania mojżeszowego, które do dzisiaj możemy podziwiać napotkamy spacerując uliczkami dawnej „dzielnicy żydowskiej”. Charakterystycznym monumentalnym obiektem jest Bima – pozostałość po starej synagodze, mykwa (łaźnia, z której wyruszył do KL Auschwitz 14 czerwca 1940 r. pierwszy transport więźniów) oraz odrestaurowany cmentarz żydowski, który należy do największych i najstarszych w Polsce.

Tylko kilka minut spaceru dzieli Rynek od zabytkowego cmentarza Starego na Zabłociu, który jest o kilka lat starszy od Rakowickiego w Krakowie. Nekropolia jest miejscem pochówku wielu wybitnych tarnowian, w tym Jana Szczepanika – polskiego „Edisona” czy rodziny Sanguszków, a także uczestników powstań narodowych, ofiar rzezi galicyjskiej, legionistów, żołnierzy obu wojen światowych oraz żołnierzy Armii Krajowej. W sąsiedztwie cmentarza znajdują się dwa drewniane gotyckie kościółki, do których warto zaglądnąć będąc w tej części miasta. Po drugiej stronie śródmieścia, w Parku Strzeleckim warto obejrzeć wyjątkową budowlę – mauzoleum generała Józefa Bema autorstwa znanego architekta Adolfa Szyszko-Bohusza.

Na koniec zwiedzania koniecznie należy spróbować lokal-

nych przysmaków. Kilka tarnowskich restauracji, leżących na szlaku kulinarnym „enoTARNOWSKIE” oferuje dania przyrządzone na bazie lokalnych produktów oraz lampkę wina z podtarnowskich winnic.

Z Krakowa na winnice „enoTARNOWSKIE” w gminie Pleśna

Autostradą A4 do Tarnowa na następnie na południe do gminy Pleśna dojedziemy samochodem z Krakowa w niecałe 1,5h.

Pierwsza winnica na tym terenie powstała na przełomie XVI i XVII w. we wsi Szczepanowice. Dziś w gminie Pleśna jest kilkanaście winnic, co czyni ją wyjątkową na „winnej” mapie Polski, ponieważ nigdzie indziej nie ma aż tylu.

Autostradą A4 do Tarnowa na następnie na południe do gminy Pleśna dojedziemy samochodem z Krakowa w niecałe 1,5h.

Pierwsza winnica na tym terenie powstała na przełomie XVI i XVII w. we wsi Szczepanowice. Dziś w gminie Pleśna jest kilkanaście winnic, co czyni ją wyjątkową na „winnej” mapie Polski, ponieważ nigdzie indziej nie ma aż tylu.

Z Krakowa do Tarnowa pociągiem

- **Winnica Dąbrówka** w Dąbrówce Szczepanowskiej, która powstała w 2010 r. Rodzinne przedsięwzięcie, które oferuje nie tylko wina z 6 ha winnicy ale również organizuje im-

prezy, spotkania. Posiada dwa całoroczne apartamenty na wynajem oraz letni domek. Sztandarową imprezą są „Wianki na winnicy” a ostatnio letnie koncerty.

• **Winnica Janowice** w miejscowości Janowice została założona w 2013 r. na pięknym południowo-zachodnim stoku. Niezwykłe położenie winnicy i zapierający dech w piersiach widok na Dolinę Dunajca sprawia, że uchodzi ona za jedną z najpiękniejszych winnic w Polsce. Obecnie zajmuje powierzchnię 1 ha ale gospodarze planują jej powiększenie. Winnica oferuje degustacje, imprezy a w wakacje również letnie koncerty w tym słynny już „Vitis Music Sfera Festival”. Nowością cieszącą się ogromną popularnością jest „winne molo”.

• **Winnica Uroczysko** w Janowicach, znajdująca się po sąsiedzku, została założona w 2011 r. i jest jedną z najładniej położonych winnic w Polsce. Obecnie zajmuje obszar niecałego hektara. Podobnie jak wcześniej wymienione winnice oferuje degustacje, małe imprezy okolicznościowe i posiada 2 pokoje na wynajem w klimatycznym drewnianym domku z bali. Również organizuje koncerty w sezonie letnim.

• **Winnica Epigon** – prawdopodobnie najmniejsza winnica w Polsce. Założona obok Centrum Produktu Lokalnego w Rzuchowej, na terenie dawnego zespołu dworsko-par-

kowego. Ideą założycieli jest, by winnica skupiała jak największą ilość odmian winorośli w Małopolsce.

Podczas zwiedzania winnic można zamówić do degustacji również deskę serów czy też posiłki bazujące na lokalnych produktach.

Całoroczne usługi z zakresu gastronomii, organizowania warsztatów kulinarnych i rękodzielniczych, szkoleń i konferencji oferuje Centrum Produktu Lokalnego w Rzuchowej. CPL to miejsce niezwykle, prowadzone z pasją. Obowiązkowy punkt programu podczas zwiedzania malowniczych terenów gminy Pleśna.

Innym ciekawym miejscem w okolicy jest „Octovnia” – manufaktura żywych, niepasteryzowanych octów. Najślynniejszy to zdrowotny „ocet czterech złodziei”. Obiekt znajduje się tuż przy Dunajcu wzdłuż znanej i najpiękniejszej w całym kraju trasy rowerowej veloDunajec, która łączy Zakopane, Nowy Sącz, Tarnów z Wiślaną Trasą Rowerową. W okresie letnim „Octovnia” zaprasza rowerzystów na napój izotoniczny.

Sery zagrodowe z gospodarstwa Baba Jagła
facebook.com/babajagla

„Ocet czterech złodziei”

„Ocet czterech złodziei” - legenda mówi, że w XVIII wieku wytwarzali go rabusie, którzy w czasach wielkiej zarazy w Marsylii plądrowali majątki chorych na dżumę. Wierzyli, że ocet z dodatkiem specjalnej mieszanki ziół chroni ich przed zarazą. Nie tylko go pili, lecz również nasączali chusty aromatyzowanym octem i takie octowe maseczki zakładali na nos i usta, by nie oddychać morowym powietrzem. Ponoć nigdy się nie zarazili. W skład octu „czterech złodziei” wchodzi lawenda, tymianek, rozmaryn, mięta, hyzop i czosnek.

Podróżując po gminie Pleśna warto również odwiedzić jeden z wielu cmentarzy z okresu I wojny światowej. Na terenie „enoTARNOWSKIE” znajduje się ich ponad 100. Jedną z największych bitew jakie rozegrały się podczas „Wielkiej Wojny” miała miejsce właśnie na tym terenie pod Łowczówkiem nieopodal Pleśnej. W tym krwawym boju I Brygada Legionów Polskich starła się z wojskami rosyjskimi. Zwycięska batalia rozegrała się w okresie Świąt Bożego Narodzenia; trwała od 22 do 25 grudnia 1914 r.

Przed wyjazdem z „enoTARNOWSKIE” koniecznie należy wejść na wieżę widokową w Dąbrówce Szczepanowskiej. Ta niezwykła, 16-metrowa drewniana budowla składa się z pięciu kondygnacji, na których powstały tarasy widokowe. W przyziemiu utworzono taras z podjazdem przystosowanym do potrzeb osób z niepełnosprawnościami. Ustawiono tu także ławeczki. Całość uzupełnia mała winnica ogrodzona parkanem. Oświetlenie wieży w porze nocnej nadaje jej niepowtarzalnego w regionie wyglądu. Energia pochodzi z paneli fotowoltaicznych zamontowanych na dachu konstrukcji.

Z Krakowa śladami Ignacego Jana Paderewskiego

W lipcu 1910 r., w 500. rocznicę słynnej bitwy, po uroczystościach odsłonięcia pomnika grunwaldzkiego w Krakowie, którego fundatorem był wybitny pianista i kompozytor Ignacy Jan Paderewski, muzyk i polityk przyjeżdża do Ciężkowic do Skamieniatego Miasta by jednej ze skał nadać nazwę „Grunwald”. Była to ostatnia wizyta Paderewskiego na tym terenie. Wcześniej często gościł w pobliskiej Kąsnej Dolnej, w której w 1897 r. zakupił dwór w stylu klasycystycznym. Posiadłość sprzedał w 1903 r. Obecnie zabytkowy dwór wraz z otaczającym go szesnastohektarowym parkiem w stylu angielskim udostępniany jest zwiedzającym. Można również wziąć udział w licznych koncertach, które odbywają się w zaaranżowanej na salę koncertową stodole z pierwszej połowy XX wieku.

Do Ciężkowic łatwo dojechać z Krakowa zarówno pociągiem jak i samochodem. Kolej proponuje bezpośrednio lub z przesiadką w Tarnowie, połączenia z czasem przejazdu od 1,5 do 2h w zależności od kategorii pociągu. Ale uważa – pociąg nie zatrzymuje się w samych Ciężkowicach

lecz w Bogoniowicach, gdyż podczas budowy linii kolejowej mieszkańcy obawiali się przejeżdżających pociągów, które miały spowodować, że krowy przestaną dawać mleko. Warto zabrać ze sobą rower, który usprawni przejazd między atrakcjami.

Samochodem czas przejazdu jest podobny, około 1,5h a odległość wynosi ok. 100 km.

Linia kolejowa nr 96 z Tarnowa przez Nowy Sącz do Leluchowa i Krynicy

Została oddana do eksploatacji 18 sierpnia 1876 r., w dniu 46. urodzin cesarza Franciszka Józefa I. Linia ta jest popularnie określana jako „krynicańska”. Na wielu odcinkach wzdłuż niej płyną rzeki: Poprad oraz Biała a także biegną widokowe drogi wojewódzkie nr 971 oraz 977. Jest to jedna z najpiękniejszych tras kolejowych w Polsce. Od 1987 r. w całości zelektryfikowana.

Z Krakowa śladami Ignacego Jana Paderewskiego

Skamieniałe Miasto - rezerwat przyrody nieożywionej położony na prawym brzegu rzeki Biała na Pogórzu Ciężkowickim. Ochroną objęty jest szereg skał z piaskowca ciężkowickiego, które w wyniku naturalnych procesów erozji przybrały fantazyjne formy przypominające ludzi, zwierzęta, przedmioty, budowle, np. Grzybek, Baszta Paderewskiego, Piramidy, Borsuk, Ratusz, Grunwald czy Czarownica. W rezerwacie wytyczono trasę spacerową rozpoczynającą się na parkingu przy skale Grunwald a kończącą się w romantycznym Wąwozie Czarownic z 14-metrowym wodospadem. W wakacje Tarnowska Organizacja Turystyczna proponuje niedzielne wycieczki z przewodnikiem po rezerwacie.

Park Zdrojowy - mieszczący się między Skamieniałym Miastem a Rynkiem. Na terenie Parku Zdrojowego dostępna jest infrastruktura rekreacyjna i turystyczna, w tym urządzenia do hydroterapii (wodolecznictwa), alpinarium (ogród zbudowany ze skał i ziemi, wraz z górskimi ukształtami roślinności), arboretum (ogród dendrologiczny), brodziki z łaźniakami mineralnymi, sieć alejek, wrzosowisko, siłownia terenowa, plac zabaw, ogrody wodne, tężnia oraz ogród sensoryczny.

Ścieżka w koronach drzew
[facebook.com/SciezkaKoronachDrzew](https://www.facebook.com/SciezkaKoronachDrzew)

Ścieżka w Koronach Drzew – kilometrowa trasa w koronach drzew, na której znajduje się 8 przystanków edukacji ekologicznej, leśnej i przyrodniczej, 6 przystanków sprawnościowych a także punkty widokowe. W najwyższym miejscu wznosi się 22 metry ponad poziom gruntu.

Będąc w Ciężkowicach nie można także pominąć wizyty w nowoczesnym Muzeum Przyrodniczym, które prezentuje bogactwo pogórzeńskiej fauny i flory.

Obowiązkowym punktem wycieczki są miejsca na szlaku kulinarnym „eńTARNOWSKIE”: winnica Manru w Kąsnej Dolnej, restauracja „Spizarnia” oraz Pasieka Wędrowna „Wantuch” w Zborowicach. Będąc na Rynku w Ciężkowicach i zajadając pyszne lody z „Piramidy” koniecznie zróbcie sobie selfie z Janem Paderewskim przysiadając się do niego na ławeczce!

Ignacy Jan Paderewski stworzył jedyną w swojej karierze operę nazywając ją Manru w czasie kiedy był właścicielem dworu w Kąsnej Dolnej. Stąd nazwa winnicy.

Z Krakowa do jedynej malowanej wsi „Zalipie”

Z Krakowa do Zalipia dojedziemy w ciągu 1,5 godziny, autostradą do Tarnowa i dalej w kierunku Żabna i Borusowej drogami wojewódzkimi. Warto rozważyć opcję pociąg + rower; wówczas wysiadamy na stacji Bogumiłowice i trasą veloDunajec przez Żabno (most) lub Otfinów (prom) i dalej bocznymi drogami po płaskim terenie, dojedziemy w ciągu niespełna 2 godzin (ok. 33 km). By nie wracać tą samą trasą zamiast veloDunajec można, bocznymi drogami przez Łęg Tarnowski i Bobrowniki, dojechać do stacji Tarnów–Mościce. Odległość taka sama.

Zalipie to najbardziej instagramowa polska wieś znana na całym świecie. Ponad 30 domów, zagród, ale także kościół czy remiza strażacka zdobione są charakterystycznymi ornamentami kwiatowymi. Tradycja malowania chat narodziła się pod koniec XIX w., wtedy na terenie doliny Dunajca zaczęto wznosić, zamiast tzw. kurnych chat, domy mieszkalne z piecami wyposażonymi w kominy. W chatach pozbawionych kominów, gdzie dym z pieca unosił się przez otwór w powale, były ciągle zakopcone, ciemne ściany, które próbowano rozjaśnić malując wapnem jasne plamy. Wprowadzenie kominów umożliwiło rozbudowę dekoracji, w miejsce jasnych malowanych wapnem plam

pojawiły się proste motywy kwiatowe, które z czasem stały się coraz barwniejsze, a zdobienia przenosiły się także na wyposażenie domów i zagród (piece, skrzynie, psie budy, studnie). Propagatorką tej unikatowej sztuki ludowej, była wybitna malarka Felicja Curyło (1903-1974). Dom artystki „Zagroda Felicji Curyłowej” już za jej życia był licznie odwiedzany i przez lata stał się najważniejszym miejscem dla wszystkich zainteresowanych sztuką ludową. Obecnie jest to najważniejsze miejsce w Zalipiu – oddział Muzeum Okręgowego w Tarnowie. Ponadto, w miejscowości znajduje się Dom Malarek organizujący liczne wystawy, warsztaty i pokazy malowania, kilka prywatnych galerii sztuki zalipiańskiej, m.in. „Malowany Miś”. Co roku, w weekend po święcie Bożego Ciała (zazwyczaj w czerwcu) zalipianki rywalizują w konkursie „Malowana Chata”. Wówczas do Zalipia przyjeżdża najwięcej turystów by podziwiać artystyczne zmagania nie tylko pań. W wakacje natomiast warto wziąć udział w weekendowych, bezpłatnych wycieczkach z przewodnikiem po Zalipiu, organizowanych przez Tarnowską Organizację Turystyczną.

Nieopodal Zalipia w miejscowości Olesno znajduje się kolejna winnica na szlaku „enoTARNOWSKIE” – „Bogu-Miła”. Winnicę otaczają lasy chroniące winorośl przed wiatrami oraz pola i łąki. Winnica powstała w 2008 r., zajmuje obszar jednego hektara, na którym gospodarze produkują wyśmienite wino. Można je zakupić w butelkach z etykietami w zalipiańskie wzory. W sezonie letnim, poza degustacjami można wziąć udział w koncertach.

Czy wiesz, że „Zalipie” jest też w Krakowie? Przy ulicy Szewskiej, tuż przy Plan-tach znajduje się restauracja, w której ściany pokryte są barwnymi zalipiańskim kwiatami

Będąc na Powiślu Dąbrowskim polecamy zespół dworsko-parkowy w Brniu, który leży na Małopolskim Szlaku Ogrodów a gdzie znajduje się również stacja rowerowa a w wakacje odbywa się ciekawa impreza „Noc Motyli”. Po drodze do Tarnowa warto zatrzymać się w stolicy Powiśla – w Dąbrowie Tarnowskiej, w której na uwagę zasługuje odnowiona synagoga z II połowy XIX wieku. Jest największą zachowaną synagogą w Małopolsce.

Przed wyjazdem do Krakowa pociągami ze stacji Tarnów-Mościce, polecamy krótkie zwiedzanie tej części Tarnowa. Mościce to modernistyczna „dzielnica ogród” powstała w latach 20. i 30. ubiegłego wieku przy największej, po gdyńskim porcie, inwestycji II Rzeczypospolitej - Państwowej Fabryce Związków Azotowych. Obecnie to europejski potentat chemiczny – Grupa Azoty S.A. Obszar położony najbliżej fabryki wpisany jest na listę zabytków. Zwiedzając Mościce można podziwiać m.in. klasycystyczno-modernistyczny pałacyk wzorowany na Pałacu Łazienkowskim w Warszawie, tzw. „Pałacyk Kwiatkowskiego”, kościół parafialny wybudowany z 6 milionów cegieł, kamienne ławki z oznaczeniem poziomu wody z Dunajca podczas powodzi w 1934 r. czy zespół 12 jedno- i dwurodzinnych modernistycznych willi, które formą nawiązują do dworców i siedzib ziemiańskich końca XVIII i pocz. XIX w. Mościce dzieli na pół linia kolejowa z Tarnowa do Krakowa z modernistycznym dworcem kolejowym. Po drugiej stronie dworca osiedle „Za torem”, którego kamień węgielny w 1934 r. wmurował sam prezydent Mościcki. Dziś Mościce, to również miejsce zmagania sportowców i popularne miejsce sportu i rekreacji mieszkańców; znajdują się tutaj obiekty sportowe: Arena Jaskółka Tarnów, stadion piłkarsko-żużlowy „Jaskółcze gniazdo”, Miejski Dom Sportu z basenem krytym i halą sportową oraz Letni Park Wodny i zadaszone lodowisko. W Mościcach znajduje się ponadto największe centrum kultury w regionie z salą widowiskowo-teatralną

z widownią na blisko 600 miejsc oraz dwusalowym kinem Millennium.

Na zakończenie wycieczki polecamy restaurację na szlaku kulinarnym „enoTARNOWSKIE” „Cristalino Kuchnia i Wino” mieszczącą się w hotelu Cristal Park. Ogród hotelowy również leży na Małopolskim Szlaku Ogrodów. W ogrodzie tym dobrano różne rośliny ozdobne, co czyni go bardzo urokliwym a samo miejsce przystosowane jest do pełnienia funkcji biesiadnych (grill, altany), w tym korzystanie z oferty hotelowej restauracji.

Z Krakowa na najwyższą wieżę widokową w Małopolsce

Proponujemy wycieczkę samochodową z Krakowa przez Brzesko, Czchów do Iwkowej. Brzesko dzieli od Krakowa 60 km a dojazd zajmuje 3 kwadransy. W Brzesku koniecznie należy zwiedzić dawną posiadłość założycieli jednego z największych i najbardziej znanych browarów. Mowa o browarze Okocim w Brzesku, który został założony przez Goetzów w 1845 r. Był jednym z pięciu największych producentów piwa w monarchii austro-węgierskiej. Po II wojnie światowej udało się sprowadzić wywiezione przez okupanta z browaru maszyny i urządzenia i jeszcze w tym samym roku rozpocząć warzenie piwa. Przy browarze znajduje się najwspanialsza rodzinna rezydencja

w Galicji - Pałac Goetzów wybudowany na przełomie XIX i XX w. przez Jana Albina Goetza. Pałac znajduje się po środku 14-hektarowego parku w stylu angielskim z przepięknym, starym drzewostanem. Na jego terenie znajdują się m.in. dęby, wiąz, lipy, kasztanowce ale także sosny kanadyjskie, amerykańskie tulipanowce, sumaki, kargany syberyjskie i rododendrony. Różnorodność drzewostanu oraz obecność drzew egzotycznych park zawdzięcza botanicznym zainteresowaniom fundatora Pałacu. Ogród ten leży na Małopolskim Szlaku Ogrodów.

Z Brzeska udajemy się w kierunku Nowego Sącza, do Czchowa, który od średniowiecza pełnił ważną rolę w systemie ochrony i kontroli przepływu towarów doliną Dunajca. Od przełomu XIII i XIV wieku istniał tutaj zamek wraz z komorą celną, który jednak z czasem popadł w ruinę. Odbudowywany sukcesywnie od 1993 r., dziś jest jednym z symboli miasta i ważną atrakcją turystyczną. Co roku w wakacje odbywa się tutaj Baszta Jazz Festiwal. W miasteczku warto zwiedzić czternastowieczny gotycki, z elementami romańskim, kościół parafialny pw. Narodzenia Najświętszej Maryi Panny z 1346 r. W wakacje na wspólne, bezpłatne spacery po Czchowie i wzgórzu zamkowym zaprasza Tarnowska Organizacja Turystyczna.

Niecałe 10 km od Czchowa znajduje się malownicza miejscowość – Iwkowa. W centralnej części przepiękny, wyre-

montowany XV-wieczny drewniany, barokowy kościółek pw. Nawiedzenia Najświętszej Marii Panny, z późnorenesansową polichromią i gotyckim witrażem. Nad miejscowością góruje Szpilówka (516 m n.p.m.), na której szczycie 32-metrowa wieża widokowa o konstrukcji stalowej z drewnianymi pomostami, z której rozpościera się cała panorama Pogórza. Zlokalizowana w pobliżu zielonego szlaku turystycznego PTTK oraz gminnego szlaku pieszego powstańców.

Wycieczkę kończymy na winnicy Nowizny – obiekcie znajdującym się na szlaku kulinarnym „enoTARNOWSKIE”. Poza produktami własnymi winnicy koniecznie też trzeba spróbować śliwkowych przysmaków, z których słynie region: susorek iwkowskich czy suskiej sechłońskiej.

Podobnie jak w Zalipiu czy Czchowie, w wakacje Tarnowska Organizacja Turystyczna organizuje bezpłatne zwiedzanie Iwkowej z przewodnikiem, we wrześniu zaś mieszkańcy zapraszają na coroczne Święto Suszonej Śliwki.

Szczególnie polecamy:

Zwiedzanie meleksem

Nocne spacery po Tarnowie i regionie

